

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Vendula Devodier
Téma práce:	Role státního zástupce v trestním řízení
Rozsah práce:	81 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	14. dubna 2021
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Působnost státního zástupce v trestním řízení není novým tématem odborných prací, nicméně se jedná o téma aktuální. Otázky týkající se státního zastupitelství jsou předmětem diskuse odborné veřejnosti a relevantní právní úprava prošla v poslední době mnoho změn. Dokladem toho jsou předkládané návrhy na novelizaci či novou podobu zákona o státním zastupitelství. Aktuálnost tématu je podpořena i připravovanou rekonstrukcí trestního práva procesního.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost zvoleného tématu odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Jeho zpracování vyžaduje znalosti nejen platného trestního práva, nýbrž i předpisů upravujících postavení a působnost státního zastupitelství včetně aktuální praxe na státních zastupitelstvích a relevantní judikatury. Diplomantka pracuje s pestrou škálou odborných informačních zdrojů, tyto konfrontuje s vlastními poznatky a názory, na jejichž základě formuluje návrhy de lege ferenda. Použité metody odpovídají předmětu zkoumání (abstrakce, analýza s prvky syntézy).

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce logicky a přehledně členěna do šesti kapitol. Úvodní kapitoly jsou věnovány terminologii, právní úpravě postavení a působnosti státního

zastupitelství, základním zásadám trestního řízení ovlivňujícím činnost státního zástupce (zásada obžalovací, zásada oficiality, zásada legality), dále historickým kořenům institutu veřejné žaloby na území České republiky. Jádrem práce je kapitola pátá a šestá, které jsou věnovány působnosti státního zástupce v jednotlivých fázích trestního řízení a činnosti státního zástupce při tzv. odklonech v trestním řízení. Formátování práce je jednotné, autorka důsledně aplikuje citační normu ISO 690.

4. Vyjádření k práci

Cíl práce, a sice podat ucelený přehled činností státního zástupce v trestním řízení zahrnující i právní předpisy, které aktivitu státní zástupců upravují, autorka splnila. V souvislosti s diskuzemi nad reformou právní úpravy státního zastupitelství, jejími dílčími změnami a připravovanou rekonstrukcí trestního práva procesního je tomuto tématu věnována soustavná pozornost ze strany odborné veřejnosti. Diplomantka se však nespokojila s kompilací závěrů uvedených v literatuře, nýbrž k tématu sama kreativně přistupovala a závěry literatury podrobila kritice, na základě které formuluje návrhy *de lege ferenda*. Nevyhýbá se ani otázkám, na které v literatuře není jednotný názor (např. ústavní zakotvení státního zastupitelství, zásada legality ve vztahu k právnickým osobám, rozšíření diskreční pravomoci státního zástupce, změna právní úpravy dovolání nejvyššího státního zástupce). Ocenit je třeba zejména pojetí šesté kapitoly o srovnání výskytu jednotlivých druhů odklonů v praxi a identifikaci možných důvodů neaplikace institutu narovnání a dohody o vině a trestu.

K práci vznáším tyto připomínky:

- na str. 40 se autorka přiklání k rozšíření pravomoci státního zástupce zastavit trestní stíhání z důvodu důkazní nouze. Jak autorka dále uvádí, „*spolu s rozšířením diskreční pravomoci státního zástupce se však doporučuje i zavedení kontrolních mechanismů*“, přičemž alternativně jmenuje soudní kontrolu, kontrolu prostřednictvím poškozeného, který by se v určitých případech mohl ujmout role žalobce, jakož i kontrolu ze strany nejvyššího státního zástupce ve smyslu § 174a odst. 1 TŘ. Na tomto místě by bylo vhodné doplnit (což může diplomantka učinit i při ústní obhajobě práce), zda a jakou formu kontroly je podle jejího názoru vhodné zakotvit.
- na str. 78 autorka navrhuje napravit nedostatek současné právní úpravy spočívající v „*absenci pravidel týkajících se sankcí v řízení o dohodě o vině a*

testu“. Autorka by mohla uvést, v čem konkrétně spatřuje nedostatky právní úpravy ukládání sankcí v dohodovacím řízení.

Výše uvedené připomínky však nikterak nemění závěr, že svým rozsahem i obsahem práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka cíl práce, tj. předložení uceleného přehledu činností státního zástupce v jednotlivých fázích trestního řízení včetně činnosti státního zástupce při tzv. odklonech, jakož i kritické zhodnocení recentních změn trestněprávních předpisů odrážejících se v povinnostech státního zástupce, splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce nevykazuje znaky plagiátorství, samostatnost při zpracování byla dodržena.
Logická stavba práce	Předložená práce má logickou strukturu (viz výše)
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Součástí práce je seznam použitých zdrojů, z kterého plyne, že autorka pracovala s přibližně třiceti publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru. Rozsah vyhledané literatury odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	V tomto směru lze práci rozdělit na dvě části. Část první zabývající se terminologií, základními zásadami ovlivňujícími činnost státního zástupce a historickým kontextem veřejné žaloby má spíše deskriptivní charakter. Přínosnou je druhá část práce, v níž diplomantka provádí rozbor činností státního zástupce v jednotlivých stadiích trestního řízení včetně právních předpisů, které úkoly státních zástupců upravují, a formuluje návrhy na zlepšení stávající právní úpravy.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafické zpracování práce je na dobré úrovni.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce prošla pečlivou technickou redakcí, písmařské nedostatky v podobě chybějících písmen, teček nebo závorek se vyskytují jen minimálně.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci ústní obhajoby necht' se diplomantka vyjádří k možnostem rozšíření diskreční pravomoci státního zástupce a zavedení kontrolních mechanismů.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	2

V Praze dne 11. června 2021

JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.
oponentka diplomové práce